

Vi måste förbereda oss för offren i pandemins skugga

Vi genomlever just nu en mycket svår och annorlunda tid. Den pandemi som coronaviruset orsakat liknar inget vi har sett i modern tid. Massor smittas, många blir sjuka och tyvärr avlider också ett stort antal människor.

Det är en svår kris, men det är inte den första. De tidigare kriser vi gått igenom kan trots allt ge oss viss lärdom om vad vi har att vänta oss framöver.

Det råder ingen tvekan om att vårdens första prioritet just nu är att rädda livet på dem som är sjuka om insjuknar i covid-19. Men sjukvården måste också förbereda sig för att förhindra de dödsfall och den sjukdom som kommer i skuggan av krisen.

Erfarenheterna från svåra lågkonjunkturer och dramatiska skeenden som på djupet påverkar människors vardag har visat att i dess spår följer en ökad psykisk ohälsa. Det handlar om redan sjuka som riskerar att bli sjukare, men också att fler blir själsligt sjuka till följd av arbetslöshet, förlust av nära och kära och en total förändring av livet.

Rädslan för att smittas av covid-19 har gjort att många avbokar sina besök i vården. Det gäller även inom psykiatrin. Detta trots att många patienter behöver ha löpande kontakter med psykiatrin för att kunna klara sitt vardagsliv. Det gör att det dag för dag byggs upp ett berg av uppskjuten vård. Till det läggs ett förväntat ökat antal nya sjuka. Rapporterna om ökat spelberoende, alkoholmissbruk och mer våld i nära relationer duggar redan tätt. Ska vi klara att ta hand om dem alla är det nödvändigt att vården redan nu rustas för att klara den våg av behov som följer i pandemins spår.

Vårdcentralerna i Västra Götalandsregionen har ett särskilt ansvar för de tidiga insatserna när det gäller psykisk sjukdom. Där måste arbetet för att förebygga svår sjukdom – och i dess förlängning fler döda – starta redan nu. Parallellt måste specialistpsykiatrin förberedas för att klara att ta hand om vårdbehovet hos de svårast sjuka.

Jag har, genom mitt uppdrag i regionens psykiatriberedning, medverkat till att ta initiativ till ett prioriterat uppdrag att se över och kartlägga de resurser som finns, vilka förstärkningar som behövs och vad som krävs av oss som politiker och tjänstemän för att se till att ingen människa lämnas i sticket eller hamnar mellan stolarna.

Varje människa i behov av vård ska ha den vård som krävs när det behövs. Så säger lagen. Den lagen omfattar också de psykiskt sjuka. Det är hög tid att sätta fokus även på dem.

Janette Olsson (S)

Oppositionsregionråd och vice ordförande för psykiatriberedningen i Västra Götalandsregionen